

**Energiyani yo'qolishlarini aniqlash bo'yicha
DALOLATNOMA**

Energiya hisobga olish priborlari elektr tarmoqlarining balans bo'yicha mansublik chegarasida o'rnatilmaganda, elektr tarmoqlarining balans bo'yicha mansubligi chegarasi hisobga olingan holda mansublik chegarasidan xisobga olish pribori o'rnatilgan joygacha bo'lgan qismi hisoblash yo'li bilan aniqlanadi va quyidagilarga xisoblanadi:

a) Quvvati _____ kVA bo'lgan transformatorlardagi oylik aktiv energiyaning yo'qolishlari _____ kVt.soat yoki _____ %, reaktiv energiya yo'qolishlari _____ kVAr.soat yoki _____ % tashkil etadi; **yoki xisob kitob yo'li bilan**

b) Iste'molchining kabel liniyalaridagi har oylik energiyani yo'qotish:

Uzunligi 22 _____ m;
Kesim yuzasi 3*16*1*10 _____ mm²;
Rusumi AVVG _____ ;
Kuchlanishi 0.4 kV bo'lsa, _____ kVt.soatni, yoki 6 % tashkil etadi;

v) Iste'molchining havo liniyalaridagi har oylik energiya yo'qolishlari:

Uzunligi _____ m;
Kesim yuzasi _____ mm²;
Rusumi _____ ;
Kuchlanishi _____ kV bo'lsa, _____ kVt.soatni, yoki _____ % tashkil etadi.

Energiyani har oyda jami yo'qotishlar hajmi hisob davridagi energiya sarfining _____ foizini tashkil etadi.

Ushbu Shartnomaning 3.8 bandiga asosan yuqorida ko'rsatilgan energiya yo'qolishlari Iste'molchining xar hisob-kitob davri uchun, hisob-kitob davridagi amaldagi energiya iste'molidan va 1-ilovada ko'rsatilgan oylik shartnomaviy energiya miqdorlaridan kelib chiqib aniqlanadi.

Ta'minotchi korxonaning elektr tarmoqlari va ularning ichki elektr tarmoqlarining bo'linish chegarasidan umumiy mulk hisoblanadigan ushbu tarmoqlardan ta'minlanadigan maishiy iste'molchilarning elektr energiyasini hisobga olish uskunalari gacha bo'lgan elektr tarmoqlaridagi elektr energiyasi yo'qotishlari hisob-kitob qilish yo'li bilan aniqlanadi va uy-joy mulkdorlari shirkatlari iste'moliga qaratiladi.

Iste'molchi:
Z. Zokirov
M.O. (Imzo)

Imzolar:
Ta'minotchi korxonona:
M.O. (Imzo)

**Energiya (aktiv, reaktiv) sarfi bo'yicha
HISOBOT**

20 __ yil _____ oyi bo'yicha

Ko'rsatkichlar qayd etilgan sana « __ » _____ 20 __ yil.

Ulangan joy nomi, hisobga olish priborining zavod raqami, hisobga olish turi (aktiv, reaktiv)	Hisob-kitob koeffitsiyenti			Hisobga olish pribori ko'rsatkichlari		Hisobga olish pribori kursatkichlarining farqi	Sarf kVt.s., kVAr.s.	Tabaqalashtirilgan tarif bo'yicha sarf kVt.s.				
	tok transformatorining (TT)	kuchlanish transformatorining (KT)	umumiy	boshlang'ich	oxirgi			Erta-labki tig'iz vaqt	Kun	Kechki tig'iz vaqt		Tun
										soat 6-9	soat 9-17	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Jami												

Izoh: $7_{\text{ustun}} = 6_{\text{ustun}} - 5_{\text{ustun}}$, tabaqalashtirilgan hisob uchun nazorat raqami $8_{\text{ustun}} = 7_{\text{ustun}} * 4_{\text{ustun}}$,
 $8_{\text{ustun}} = 9_{\text{ustun}} + 10_{\text{ustun}} + 11_{\text{ustun}} + 12_{\text{ustun}} + 13_{\text{ustun}}$;

Iste'molchi rahbari**Z.Zokirov**

F.I.SH imzosi

Ta'minotchi korxonalar energetigi

F. I. SH imzosi

Kompensatsiya qurilmalarining ishlash rejimi

1. Kompensatsiya qurilmalarining belgilangan quvvati

T/r №	Kompensatsiya qurilmalarining turlari	Quvvati	Ulanish vaqti		Jami
			Ertalab	Kechqurun	
1.	Kondensatorlar, kVAR 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori, jumladan:				
1.1.	Avtomatik boshqariladigan: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori,				
1.2.	Qo'lda boshqariladigan: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori,				
2.	Sinxron dvigatellar - (SD), kVt				
3.	SDning reaktiv quvvati, kVar (SDning o'rnatilgan quvvatining 30 foizi, kVt)				
4.	Jami (1b.+3b.) kVAR: 1000 Vgacha 1000 Vdan yuqori.				

IZOH: avtoorejimda ishlaydigan kondensator qurilmalari bilan jihozlangan tashkilotlar ulanish vaqtlarini to'ldirishi shart emas.

2. Reaktiv energiyaning iqtisodiy miqdori

Yil, oy	Reaktiv energiyaning iqtisodiy miqdori (kVAr.soat)	Shu jumladan tarif guruhlariga bo'yicha		
		I	II	IV
Yanvar				
Fevral				
Mart				
Aprel				
May				
Iyun				
Iyul				
Avgust				
Sentabr				
Oktabr				
Noyabr				
Dekabr				

Reaktiv energiyaning har bir hisobot davri uchun iqtisodiy qiymati, ushbu Shartnomada ko'rsatilgan va o'rnatilgan tartibda aniqlanadigan quvvat koeffitsiyentining optimal miqdori hisobga olinib, ushbu davr uchun aktiv energiyaning shartnomadagi miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Hisobot davrining yakuni bo'yicha reaktiv energiya iqtisodiy qiymatining amaldagi miqdori iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi.

Tarifga ustama qo'shilgan qiymat solig'i hisobga olinmagan holda faol energiyaning amaldagi tarifi bo'yicha:

5% - reaktiv energiyadan iqtisodiy qiymat doirasida foydalanilganda, bu amalda iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi;

10% - reaktiv energiyadan iqtisodiy qiymat miqdoridan ortiq foydalanilganda, bu amalda iste'mol qilingan aktiv energiya va quvvat koeffitsiyentining shartnomaviy miqdoridan kelib chiqqan holda aniqlanadi;

Reaktiv energiya kompensatsiyasi uchun elektr energiyasi tarifiga ustamalar jarima sanksiyasi xisoblanmaydi va elektr ta'minoti shartnomasiga asosan undiriladi.

Reaktiv energiya o'rni yetarlicha to'ldirilmasligi hisobiga quvvat koeffitsiyentining normativ qiymati Iste'molchi tomonidan qo'llab-quvvatlanmasligi aniqlanganda, hududiy elektr tarmoqlari korxonasi tomonidan qonun hujjatlarida belgilangan tartibda aktiv elektr energiya yo'qolishi qiymatining texnik-iqtisodiy hisob-kitoblari amalga oshiriladi, shuningdek, quvvat koeffitsiyenti ko'rsatkichlari belgilangan normativlarga nisbatan pasaytirilganligi uchun Iste'molchilardan qo'shimcha mablag'lar undiriladi.

Bunda xisob-kitoblar va qo'shimcha mablag'ni undirish xisob-kitob davrida Shartnomada ko'rsatilganiga nisbatan Iste'molchi tomonidan quvvat koeffitsiyentining amaldagi qiymatini pasaytirishga yo'l qo'yilganligi to'g'risida "O'zenergoinspeksiya"ning tasdiqlovi bo'lganda amalga oshiriladi.

Tarif chegirmalar iste'molchi yagona elektr tizimi tarmog'ida elektr tarmog'ining katta yuklamali soatlarida reaktiv energiya hosil qilganda va elektr tarmog'ining kichik yuklamali soatlarida energiya tizimi tarmog'idan reaktiv energiya iste'mol qilinganda, agar Iste'molchining bunday rejimida ishlash zarurati Shartnomada ko'rsatilgan bo'lsa, taqdim etiladi.

Chegirma qo'shilgan qiymat solig'i hisobga olinmagan holda aktiv energiya uchun amaldagi tarifning 15% miqdorida belgilanadi.

Iste'molchi:

Z. Zokirov
 (Imzo)
 M.O'.

Ta'minotchi korxonasi:

 (Imzo)
 M.O'.

**Avariyaviy va texnologik bronni aniqlash bo'yicha
DALOLATNOMA**

Iste'molchining _____

_____ ishtirokida tuzildi.

Yagona elektr energetikasi tizimida uzoq muddatli yoki qisqa muddatli quvvat tanqisligi yuzaga kelganda Iste'molchi quyidagilarni bajarishi kerak:

1. Uskuna yuklamasini texnologik bron darajasigacha pasaytirish:

T/r №	Texnologik broniga taalluqli sexlar va agregatlar nomi*	Ishda qoldirilgan yuklamalar quvvati (kVt)	Izoh
1.			
2.			
3.			
4.			

Jami: _____ kVt

*a) Barcha sexlar va agregatlar zudlik bilan o'chiriladi. O'chirilishi yaroqsiz mahsulot ishlab chiqarilishi, uskunaning buzilishi, portlash, yong'in, zaharlanish va boshqa baxtsiz hodisalarga olib keluvchi sexlar va agregatlar bundan mustasno.

b) Texnologik broniga shuningdek avariya broniga taalluqli sexlar va agregatlar ham kiradi (2-bandga qarang.)

Texnologik bronni cheklash bosqichlari:

I bosqich _____ kVt
II bosqich _____ kVt
III bosqich _____ kVt
IV bosqich _____ kVt

2. _____ o'tganidan keyin sexlar va agregatlar avariya bron darajasigacha uzib quyiladi.

T/r №	Avariya broniga taalluqli sexlar va agregatlar nomi*	Ishda qoldirilgan yuklamalar quvvati (kVt)	Izoh
1.			
2.			
3.			
4.			

Jami: _____ kVt

* a) O'chirilishi suv ta'minoti, aloqa vositalari ishining to'xtashiga, isitish tizimining muzlab qolishiga olib keluvchi sexlar va agregatlar, hamda qo'riqlash yoritgichlari elektr tarmog'idan uzilmagan holda qoldiriladi.

b) Yong'inga qarshi zaxira nasoslar va boshqa yong'inga qarshi agregatlar avariya broniga kirmaydi (ushbu agregatlar, zaruratga qarab, oldindan Ta'minotchi korxon bilan kelishilgan holda ro'yxatga kiritilishi mumkin).

Iste'molchi:

Z. Zokirov

(Imzo)

Imzolar:

Ta'minotchi korxon:

M.O.

(Imzo)